Συνέντευξη **ΣΤΗ ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Νίκη Κεραμέως, *υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης*

Επαγγελματική ασφάλιση για κάθε εργαζόμενο

Νέο θεσμικό πλαίσιο για τα ταμεία - «ομπρέλα» και φορολογικά κίνητρα προκειμένου να ενταχθούν σε αυτά μικρές επιχειρήσεις και επαγγελματίες

Η κυβέρνηση ετοιμάζει νέα νομοθετική παρέμβαση για την επαγγελματική ασφάλιση, επιδιώκοντας να δώσει ώθηση στον δεύτερο πυλώνα του ασφαλιστικού συστήματος. Η αρμόδια υπουργός Εργασίας, Νίκη Κεραμέως, ανοίγει τα χαρτιά της στην «Κ» με τις βασικές αλλαγές που προωθούνται, τη δημιουργία ανοιχτών Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΤΕΑ), την πλήρη φορητότητα των ασφαλιστικών δικαιωμάτων και τα νέα φορολογικά κίνητρα. Αποκαλύπτει στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία η απασχόληση συνταξιούχων και η ψηφιακή κάρτα έφεραν υπεραπόδοση εσόδων άνω των 800 εκατ. ευρώ στον ΕΦΚΑ και αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο περαιτέρω ελαφρύνσεων όσο ενισχύεται η συμμόρφωση στην αγορά εργασίας.

– Το υπουργείο Εργασίας προωθεί αλλαγές στο πλαίσιο της επαγγελματικής ασφάλισης. Γιατί προχωράτε σε μια νέα νομοθετική παρέμβαση;

– Επιτρέψτε μου μία απόπειρα προσέγγισης, σαν να κοιτάμε το ζήτημα από ψηλά. Τι εννοώ. Στη χώρα έχουμε τρεις πυλώνες ασφάλισης. Ο πρώτος πυλώνας περιλαμβάνει τους φορείς υποχρεωτικής ασφάλισης στους οποίους πρωταγωνιστεί ο γνωστός ΕΦΚΑ και το ΤΕΚΑ, και είναι ένας πολύ μεγάλος και στιβαρός πυλώνας. Υπάρχει ένας δεύτερος πυλώνας ασφάλισης που είναι τα λεγόμενα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και τα ομαδικά συνταξιοδοτικά ασφαλιστικά συμβόλαια, που προσφέρουν επιπλέον συνταξιοδοτικές παροχές. Ο τρίτος πυλώνας αφορά τα ατομικά ασφαλιστικά συμβόλαια. Προφανώς, είναι συνεχής η προσπάθειά μας να ενισχύουμε τον πρώτο, τον υποχρεωτικό πυλώνα. Ομως, θέλουμε να δίνουμε κι άλλες πρόσθετες συμπληρωματικές λύσεις, προκειμένου να αυξάνεται το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών σε επίπεδο συνταξιοδοτικής κάλυψης. Ερχόμαστε λοιπόν με ένα νομοσχέδιο, σε συνέχεια του νόμου που πρότεινε το 2023 ο πολύ καλός συνάδελφος Πάνος Τσακλόγλου, να ενισχύσουμε τον δεύτερο πυλώνα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης. Ο νόμος του 2023 δοκιμάστηκε στην πράξη και μπορέσαμε έτσι να ανιχνεύσουμε τα περιθώρια βελτίωσής του.

– Τι θα αλλάξει λοιπόν;

– Τρεις είναι οι βασικές μας κατευθύνσεις. Θέλουμε τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης να γίνουν πιο ευέλικτα, πιο προστατευτικά για τους εργαζομένους και πιο ελκυστικά συνολικά για όλους.

Ας το πάρουμε από την αρχή. Τι σημαίνει πιο ευέλικτα;

Η δομή της ελληνικής οικονομίας είναι κατά περίπου 90% επιχειρήσεις με μέχρι δέκα εργαζομένους. Είναι πολύ δύσκολο για μια τέτοια επιχείρηση να πάει να φτιάξει ένα δικό της ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης για τους εργαζομένους της. Θέλουμε λοιπόν να επιτρέψουμε τη δημιουργία των λεγόμενων «ανοιχτών» ΤΕΑ. Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης, δηλαδή, που θα λειτουργούν ως «ομπρέλα». Φανταστείτε, ας πούμε, οι τράπεζες να προσφέρουν ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης σε όλες τις επιχειρήσεις - πελάτες τους. Αρα, τη δυνατότητα να μπορούν να προσχωρήσουν και μικρότερες επιχειρήσεις σε αυτά τα ταμεία - «ομπρέλα» και το σημαντικότερο να μπορούν να ενταχθούν οι εργαζόμενοι των επιχειρήσεων αυτών στα ΤΕΑ. Η πρώτη μεγάλη αλλαγή είναι ότι εισάγουμε αυτά τα «ανοιχτά» ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, δίνοντας μεγαλύτερη ευελιξία συνολικά για να εισέλθουν σε αυτά και πιο μικρές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες.

– Είπατε ότι η δεύτερη αλλαγή είναι να γίνουν τα ΤΕΑ πιο προστατευτικά. Πώς θα το επιτύχετε αυτό;

– Ας δούμε τι διαπιστώσαμε στην πράξη. Είμαι εργαζόμενος κάπου και αλλάζω δουλειά. Πρέπει να μπορώ με μεγάλη ευκολία να μεταφέρω αυτά τα δικαιώματα σε ένα επόμενο ταμείο ή φορέα επαγγελματικής ασφάλισης.

Αρα, μία νέα πρόβλεψη του πλαισίου είναι η πλήρης φορητότητα των δικαιωμάτων μου από ένα ταμείο σε ένα άλλο ή σε ένα ομαδικό συνταξιοδοτικό προϊόν. Αυτή είναι η δεύτερη μεγάλη αλλαγή σε ό,τι αφορά το πιο προστατευτικό πλαίσιο, σε συνδυασμό πάντα με μία πολύ αυστηρή εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος για την προστασία των ασφαλισμένων.

– Και η τρίτη αλλαγή;

– Η τρίτη αλλαγή είναι να γίνουν τα ΤΕΑ πιο ελκυστικά για όλους. Να δημιουργήσουμε κίνητρα, δηλαδή, και στους εργαζομένους και στις επιχειρήσεις να προβούν στην κίνηση είτε δημιουργίας ταμείων επαγγελματικής ασφάλισης είτε προσχώρησης σε ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης. Ερχόμαστε λοιπόν και θεσπίζουμε και νέα φορολογικά κίνητρα για να ενισχύσουμε ακριβώς τη συμμετοχή στα ταμεία αυτά.

– Θα μειωθεί δηλαδή η φορολογία στις παροχές;

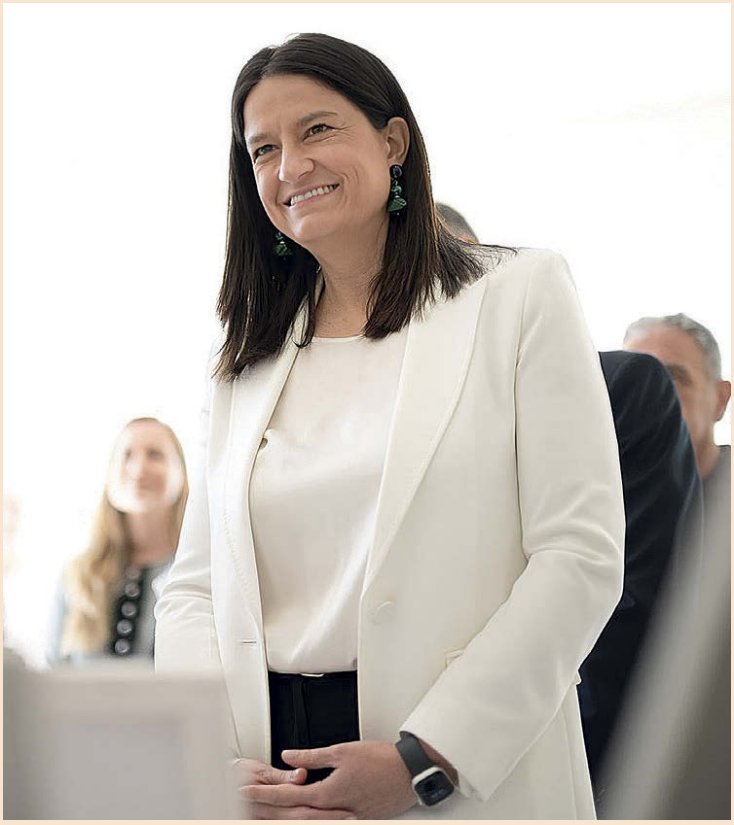
– Η σκέψη που έχουμε κάνει είναι να βελτιωθούν τα φορολογικά κίνητρα. Ενα μεγάλο σημείο συζήτησης κατά την προετοιμασία του νομοσχεδίου ήταν εάν στο σημείο αναγωγής για τις παροχές θα παραμείνουν τα έτη ασφάλισης, καθώς στην πράξη έχουν υπάρξει διάφορες δυσκολίες και μάλιστα έχουμε και εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες επί του θέματος. Είδαμε ότι εάν πάμε σε κάτι πιο απλό, που ακολουθούν και άλλες χώρες, όπως είναι η σύνδεση με την ηλικία του ασφαλισμένου, το πλαίσιο γίνεται πολύ πιο λειτουργικό. Είναι πιο εύκολο να προβλέψεις ακριβώς όλες τις παραμέτρους του επενδυτικού πακέτου και πιο εύκολο να έχεις ανά πάσα στιγμή μια πραγματική αποτύπωση της επένδυσής σου.

– Να επιμείνω λίγο στις αλλαγές. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μία πολύ μεγάλη διαφοροποίηση όσον αφορά τη διαδικασία και τη λειτουργία των ΤΕΑ και των ομαδικών συμβολαίων που γίνονται μέσω των ασφαλιστικών εταιρειών. Με το νέο νομοσχέδιο θα επέλθει η πλήρης διοικητική ενοποίηση των ΤΕΑ και των ομαδικών συμβολαίων, προκειμένου να μην υπάρχει στρέβλωση στην αγορά;

– Ναι, σκοπεύουμε να αποκατασταθεί αυτό και να υπάρξει μία εξομοίωση θα έλεγα συνολικά του πλαισίου, σε ό,τι αφορά από τη μία τα ΤΕΑ και από την άλλη ένα νέο πρότυπο ομαδικό συνταξιοδοτικό προϊόν που είναι το λεγόμενο ΟΑΠΕΣ, δηλαδή Ομαδικό Ασφαλιστικό Προϊόν Επαγγελματικής Συνταξιοδότησης. Το νέο αυτό προϊόν εντάσσεται στον δεύτερο πυλώνα με την αυστηρή εποπτεία που ισχύει στα ΤΕΑ. Ετσι, φέρνουμε μία εξομοίωση των όρων μεταξύ αυτών των δύο. Παρότι προφανώς θα έλεγα ότι το κάθε ένα έχει διαφορετικά πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά. Αλλά σε ό,τι αφορά το ευρύτερο καθεστώς και σε ό,τι αφορά τα κίνητρα και σε ό,τι αφορά την εποπτεία, πλέον σκοπός είναι να υπάρξει μία εξομοίωση.

– Για να μπορέσει να λειτουργήσει ο δεύτερος πυλώνας και να είναι ισχυρός, να μπορεί δηλαδή ο εργαζόμενος να αποταμιεύει κάτι παραπάνω για το μέλλον του, θα πρέπει και οι μισθοί να είναι τέτοιοι που θα του επιτρέπουν αυτή τη δυνατότητα. Πόσο εύκολο είναι αυτό, με δεδομένο και το υψηλό κόστος ζωής;

– Είναι αλήθεια ότι η μεγαλύτερη πρόκληση που έχουμε σήμερα στη χώρα μας είναι η ακρίβεια. Σε όλες τις εκφάνσεις της. Είτε μιλάμε για το σούπερ μάρκετ είτε μιλάμε για τη στέγη. Οι δυσκολίες στην καθημερινότητα είναι πολλές. Και η συστηματική προσπάθεια της κυβέρνησης είναι από τη μία να αυξάνονται τα εισοδήματα και από την άλλη να μειώνονται φόροι, εισφορές και επιβαρύνσεις. Ετσι έχουμε κινηθεί. Οσο αυξάνονται οι μισθοί και όσο μειώνονται φόροι, εισφορές και επιβαρύνσεις, μεγαλώνει το διαθέσιμο εισόδημα. Στην αύξηση των μισθών, στον κατώτατο μισθό, πράγματι αυτό γίνεται με κυβερνητική απόφαση και ήδη έχει αυξηθεί ο κατώτατος μισθός κατά 41,5%, από τα 650 ευρώ στα 920. Στον μέσο μισθό, όμως, προφανώς αυτό αποτελεί προϊόν ελεύθερης διαπραγμάτευσης μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη. Ο μόνος τρόπος για να επηρεάσεις την αύξηση του μέσου μισθού είναι μέσω συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Γι' αυτό έχει τόσο μεγάλη σημασία –και δη στην παρούσα συγκυρία– αυτό το πιο φιλικό πλαίσιο προς τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Την ερχόμενη εβδομάδα θα είμαστε μαζί με τον πρωθυπουργό στις Βρυξέλλες, καθότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναδεικνύει την Ελλάδα ως παράδειγμα προς μίμηση σε ό,τι αφορά τον κοινωνικό διάλογο και συγκεκριμένα τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Ποιος θα το περίμενε από μια χώρα που δεν έχει τόσο μεγάλο ιστορικό σε ό,τι αφορά τον κοινωνικό διάλογο, να αναδεικνύεται τώρα ως το καλό παράδειγμα για τον κοινωνικό διάλογο.

Θέλουμε τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης να γίνουν πιο ευέλικτα, πιο προστατευτικά για τους εργαζομένους και πιο ελκυστικά συνολικά για όλους, τονίζει η υπουργός Εργασίας Νίκη Κεραμέως.